

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2022/80

Karar Sayısı : 2022/78

Karar Tarihi : 21/6/2022

R.G. Tarih-Sayısı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara 28. İş Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 Sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye 1/2/2018 tarihli ve 7079 sayılı Kanun'un 118. maddesiyle eklenen geçici 23. maddenin beşinci fıkrasının ikinci ve üçüncü cümlelerinin Anayasa'nın 5., 10., 49. ve 90. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine karar verilmesi talebidir.

OLAY: Sürekli işçi kadrosunda istihdam edilmekte iken hakkında emekliye sevk onayı alınan işçinin işe iadesi talebiyle açılan davada itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME KURALLARI

Kanun Hükmünde Kararname'nin (KHK) geçici 23. maddesinin itiraz konusu kuralların da yer aldığı beşinci fıkrası şöyledir:

“Sürekli işçi kadrolarına geçirilenler, birinci fıkrada öngörülen şartları taşıdıkları sürece ve çalıştıkları teşkilat ve birimde geçiş işlemi yapılmadan önceki ihale sözleşmesi kapsamındaki hizmetleri yürütmek üzere istihdam edilebilir. Bunların istihdam süreleri hiçbir şekilde sosyal güvenlik kurumlarından emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazandıkları tarihi geçemez. Özel güvenlik görevlilerinden bu madde kapsamında geçiş işlemleri yapılanlar, 5188 sayılı Kanun hükümlerine de tabi olmaya devam eder.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü (İçtüzük) hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında başvuru kararı ve ekleri, Raportör Onur MERCAN tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu ve itiraz konusu KHK kuralları okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. 6216 sayılı Kanun'un “Anayasaya aykırılığın mahkemelerce ileri sürülmesi” başlıklı 40. maddesinde Anayasa Mahkemesine itiraz yoluyla yapılacak başvurularda izlenecek yöntem düzenlenmiştir. Söz konusu maddenin (1) numaralı fıkrasında bir davaya bakmakta olan mahkemenin bu davada uygulanacak bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu fıkrada sayılan belgeleri dizi listesine bağlayarak Anayasa Mahkemesine göndereceği belirtilmiş, anılan fıkranın (b) bendinde “Başvuru kararına ilişkin tutanağın onaylı örneği” Anayasa Mahkemesine gönderilecek belgeler arasında sayılmıştır.

3. İçtüzük'ün 49. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde Anayasa Mahkemesince yapılan ilk incelemede başvuruda eksikliklerin bulunduğu tespit edilmesi hâlinde itiraz yoluna ilişkin işlerde esas incelemeye geçilmeksizin başvurunun reddine karar verileceği, (2) numaralı fıkrasında ise anılan (b) bendi uyarınca verilen kararın itiraz yoluna başvuran mahkemenin eksiklikleri tamamlayarak yeniden başvurmasına engel olmadığı belirtilmiştir.

4. Anılan maddenin (2) numaralı fıkrası uyarınca mahkemenin eksiklikleri tamamlayarak itiraz başvurusunda bulunması mümkün ise de bu durumda yapılacak başvuru yeni bir başvuru niteliği taşıyacaktır. Bu itibarla Anayasa Mahkemesine aynı kurala ilişkin yeni bir başvuru yapılabilmesi için bu hususta mahkemenin yeniden başvuru kararı alması ve bu karara ilişkin tutanağın onaylı örneğini Anayasa Mahkemesine göndermesi gerekmektedir.

5. Mahkeme ilk olarak 7/2/2022 tarihli ara kararı ile KHK'nın geçici 23. maddesinin beşinci fıkrasının ikinci cümlesinin iptali talebiyle itiraz başvurusunda bulunmuş, söz konusu başvuru Anayasa Mahkemesinin 24/3/2022 tarihli ve E.2022/25, K.2022/29 sayılı kararı ile yöntemine uygun olmadığından reddedilmiştir.

6. İşbu itiraz başvurusunda ise KHK'nın geçici 23. maddesinin beşinci fıkrasının ikinci ve üçüncü cümlelerinin iptali talep edilmiştir. Başvuran Mahkemenin gönderdiği belgeler arasında gerekçeli başvuru kararı bulunmakla birlikte Anayasa Mahkemesinin anılan kararından sonra yeni bir başvuru kararı verildiğine ilişkin tutanağın onaylı örneği bulunmamaktadır. Bu itibarla başvurunun yöntemine uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

7. Açıklanan nedenle itiraz başvurusunun 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince yöntemine uygun olmadığından esas incelemeye geçilmeksizin reddi gerekir.

8. Öte yandan Anayasa'nın 152. ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, o dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptalleri için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise bakılmakta olan davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

9. KHK'nın geçici 23. maddesinin beşinci fıkrasının itiraz konusu üçüncü cümlesinde özel güvenlik görevlilerinden bu madde kapsamında geçiş işlemi yapılanların 10/6/2004 ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun'un hükümlerine de tabi olmaya devam edecekleri belirtilmiştir. Bakılmakta olan davanın konusu sürekli işçi kadrosunda veri giriş kontrol işletmeni olarak istihdam edilmekte iken yaşlılık aylığına hak kazandığından bahisle emekliye sevk edilen işçinin işe iadesi talebine ilişkindir. Bu itibarla anılan cümlelerin bakılan davada uygulanma imkânı bulunmadığı açıktır. Bakılan davada işçinin emekliye sevk edilme nedeni yaşlılık aylığı almaya hak kazanması olduğundan KHK'nın geçici 23. maddesinin beşinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "...emeklilik..." ve "...veya malullük..." ibarelerinin de bakılan davada uygulanma imkânı bulunmamaktadır.

III. HÜKÜM

Esas Sayısı : 2022/80

Karar Sayısı : 2022/78

27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 Sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye 1/2/2018 tarihli ve 7079 sayılı Kanun'un 118. maddesiyle eklenen geçici 23. maddenin beşinci fıkrasının ikinci ve üçüncü cümlelerinin iptallerine karar verilmesi talebiyle yapılan itiraz başvurusunun 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince yöntemine uygun olmadığından esas incelemeye geçilmeksizin REDDİNE 21/6/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR